

การศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมชุมชนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมและทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน โดยเป็นการศึกษาพฤติกรรมของหัวหน้าครอบครัว หรือคู่สมรสในครอบครัวที่พักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อความมีจิตสำนึก การรับรู้ข่าวสารข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมใน โครงการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชนต่างๆ

กลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 เขต รวมจำนวน 600 คน โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ, T-Test, ANOVA และ Chi-square

ผลการศึกษาต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อม พบว่า

1. ประชาชนมีเหตุผลการเข้าร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เกิดจากเห็นความสำคัญและต้องการเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ เป็นเครื่องชี้ถึงการมีจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับการสรุปพฤติกรรมที่บ่งชี้การมีจิตสำนึกมีระดับปฏิบัติค่อนข้างสูง

2. บทบาทของผู้นำท้องถิ่นต่อกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ต่อกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของประชาชนในชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าหากผู้นำชุมชนเข้มแข็งมีมนุษยสัมพันธ์ดี ก็สามารถระดมความคิดเห็นแนวร่วมในการดำเนินกิจกรรมหรือการจะนำโครงการทางด้านสิ่งแวดล้อมเข้าสู่ชุมชน ควรขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชน

3. การปฏิบัติตนด้านการรับรู้และเผยแพร่ข่าวสารในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยพฤติกรรม การรับรู้ข่าวสารจะสูงกว่าพฤติกรรมการเผยแพร่ข่าวสารแสดงถึงประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความพร้อมและให้ความสนใจในการรับข่าวสารที่ผ่านสื่อต่างๆ

4. พฤติกรรมการมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมส่งเสริม และรักษาสิ่งแวดล้อมชุมชน ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีส่วนร่วม ในการปฏิบัติมากที่สุดคือ การปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมรักษาสิ่งแวดล้อม

5. การปฏิบัติตนด้านพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม ในชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาเอง

6. การปฏิบัติตนด้านพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ในกระบวนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนใน เขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ข้อที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติมากที่สุด คือ การรับทราบโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชน

7. การปฏิบัติตนด้านพฤติกรรมความร่วมมือรักษาสิ่งแวดล้อมชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติมากที่สุดก็คือ การรักษา ความสะอาดที่อยู่อาศัย และการไม่ปล่อยควันและฝุ่นละอองในชุมชน แสดงว่าประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดในการรักษาความสะอาดที่อยู่อาศัยของตนเอง รวมถึงไม่สร้าง มลพิษให้กับชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน มีความสำคัญในด้านการส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อม ชุมชน หน่วยงานของรัฐจะต้องมีมาตรการและแผนการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมในการสร้าง เครื่องข่ายในชุมชน ในการรณรงค์ให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อม

2. หัวหน้าชุมชนมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นควร ดำเนินการให้หัวหน้าชุมชนทุกชุมชน ช่วยในการประสานงานและมีคณะกรรมการชุมชน ที่ประกอบด้วยทุกกลุ่มอาชีพ เพื่อจะได้บูรณาการความคิดเห็นร่วมกัน โดยเฉพาะข้าราชการและ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เพราะบุคคลเหล่านี้มักมีประสบการณ์ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในองค์กร และทำงานเป็นระบบ จะสามารถช่วยพัฒนาระบบการทำงานในชุมชนให้เป็นระบบมากขึ้น ประกอบกับผลการศึกษา พบว่าคนกลุ่มนี้เหล่านี้มีจิตสำนึกสูงกว่าคนกลุ่มอื่นๆ

3. ควรจะเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนในเขตต่างๆ ได้ไปศึกษาดูงาน การจัดการสิ่งแวดล้อมใน ชุมชนตัวอย่าง

4. ควรจัดให้มีการอบรมการให้ความรู้ และแนวคิดกับกรรมการชุมชน ประชาชนในการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน เช่น ระบบบำบัดน้ำเสียในบ้านเรือน เป็นต้น

The objective of this research is to study and compare the behavior of people in Bangkok to cooperate in promoting and preserving the quality of community environment, and the attitude that affect on this behavior. It focus on the demeanor of head of the family or spouse, who live in Bangkok, to the conscious, the acknowledgement of environment news and information, and the conduct to collaborate in the promoting and preserving the quality of community environment project.

The population in this research is focus on the people who live in Bangkok for 50 districts, totally 600 people whom were interviewed the questionnaire. The result is analyzed by frequency distribution, percentage, the correlation between variables such as T-Test, ANOVA, and Chi-square.

The result of this research found that

1. The reason for people to participate the Bangkok community environment activities is to aware of the importance, and they join voluntarily. This indicates the conscious of people in the environment matter that could imply to the implementation level.

2. The role of local leaders to the Bangkok community environment activities is found that if the local leaders are strong and good interpersonal relations, there will be the brainstorming of ally to proceed such activities by cooperate with the leaders.

3. The perspective of acknowledgement and spread of information behave in high-level. The action of acknowledgement is higher than the propagation of news, which can refer to the readiness and interesting in receiving news and information via various channels of media of Bangkok people.

4. The perspective of behaviors of having conscious in collaborate in promoting and preserving the community environment of Bangkok people is in the middle-level. The insignificant point is to follow the promoting and preserving environment law.

5. The perspective of behavior of collaborating in proceeding the environment problems in community is in the middle-level, the people are mostly solve by themselves.

6. The perspective of behavior of collaborating in procedure of develop the Bangkok community environment is in the low-level. The significant point to implement is to acknowledge the community environment development project.

7. The perspective of behavior of collaborating in coordinate to save the Bangkok community environment is in the middle-level. The significant point to implement is to keep their place to be clean, and not release noxious fumes in the area, which imply that Bangkok people has the ideas to keep their habitation tidy, including not polluted the community.

Suggestion

1. The collaboration of people is importance for promoting and preserving the community environment. The state agency should to set the solid rule and plan for building community network in order to encourage the people to promote and save the environment.

2. The local leaders have the importance role in promoting and preserving environment activities, so the leaders should to be persuaded to coordinate with their people. Moreover, there should be the community committee that consist of various occupational classes for integrating their ideas, especially the government officer and state enterprise employees because these group of people have the experience in developing the organization environment, and be able to work in the rules and system. These can help to develop better working system in community. Beside this, there is the study found that these group of people has more conscious that other groups.

3. It should to give an opportunity for the local leader in each district to go to observe the activities about environment management in sample community.

4. There should to have the training to acknowledge the community committee, people in using technology for managing the community environment such as polluted water treatment system in the house.